Yeşilçam'ın Hafize Anası: Adile Naşit

RECEP KADİROĞLU

Adile Naşit Hanımefendi, sahnedeki kahkahalarıyla, ekranlardaki içten gülüşüyle evlere şenlik saçan bir sanatçı olmanın ötesinde milyonlarca çocuğun da *"Masalcı Teyzesi"*ydi. Benim akranlarım için ise o, Hababam Sınıfı'nın sevgi dolu *"Hafize Ana"*sıydı.

Onun gerçek adı Adela Özcan olup İstanbul'da gözlerini dünyaya açtığında tarih 17 Haziran 1930 idi. Babası, dönemin ünlü tuluat ustalarından Komik-i Şehir Naşit Özcan, annesi ise ünlü kantocu Amelya Hanım'dı. Naşit, 1937 yılında Hayriye Lisesinde ilkokula başladıysa da Malta humması ve pek çok başka hastalıktan dolayı eğitimine devam edemedi.

1939 yılında babası öldüğünde henüz on üç yaşındaydı. Çocukluğu sahnelerde geçtiği için ilk kez 1944 yılında figüran olarak tiyatroya başladı. Anne rolünü canlandıran oyuncu hastalanmıştı. O gün, makyaj yapılarak bu rolü oynadı ve performansıyla büyük beğeni topladı. Ardından 1947 yılında Yara filmindeki rolüyle sinemanın sevilen yüzü haline geldi.

Oğlu Ahmet'in Ölümü

Oğlu Ahmet'in kalbi doğuştan delikti ve Amerika'da tedavi olması gerekiyordu. Naşit'in buna gücü yetmeyince sanatçı dostları imdada yetişti. Fakat Ahmet, ameliyat sonrası komaya girdi ve henüz 16 yaşındayken vefat etti. Bu haberi İzmir turnesi sırasında aldı. Ardından annesi Amelia Hanım da vefat etti. Bu yüzden onun en şen kahkahalarında bile bir hüzün vardı.

1970'li yıllarda sıcak aile hikâyeleri, komedi ve mahalle yaşamlarını anlatan filmler salonları dolduruyordu. İşte o yıllarda Naşit'in yolu, *"Beyoğlu Güzeli"* filmini çeken yönetmen Ertem Eğilmez'le kesişti. Bu tarih onun sinema serüveninde milat olacaktı. Sonrasında *"Sev Kardeşim, Canım Kardeşim, Oh Olsun, Mavi Boncuk ve Salak Milyoner"* filmlerinde rol aldı.

Naşit, ilk zamanlar küçük rollerde oynasa da onun kamera karşısındaki doğal hali Rıfat Ilgaz'ın eserinden uyarlanan Hababam Sınıfı filmine götürdü. O, bu seride okula gönülden bağlı, disiplini sevgiyle harmanlayan Hafize Ana karakterine hayat verdi. Üzerinde önlüğü, başında örtüsü, elinde zili ve hepsinden ötesi kısa kahkahalarıyla *"Hafize Ana"* karakterini ölümsüzleştirdi.

Bundan sonra Kemal Sunal, Münir Özkul, Tarık Akan ve Şener Şen gibi usta isimlerle birlikte *"Gülen Gözler, Süt Kardeşler, Bizim Aile"* gibi filmlerde rol aldı. Filmlerdeki o sevimli anne figürü, aslında Naşit'in gerçek yaşamının bir yansımasıydı. Çünkü o, hayatı boyunca hem gerçek bir anne olmuş hem de ekran başındaki milyonlarca izleyiciye anne sıcaklığı sunmuştu.

Naşit, 1975 yılında seyircinin alışık olmadığı zeki, uyanık, hırslı ve üçkâğıtçı bir anne karakterini canlandırdı. Bu filmindeki rolüyle, 13. Antalya Altın Portakal Film Festivali'*nde En İyi Kadın Oyuncu Ödülü*'nü aldı. İlk anda, bu habere inanamadı. Çünkü, *"En İyi Kadın Oyuncu"* ödülü genellikle yıldız oyuncuya verilirdi. Onun ödül aldığı *"İşte Hayat"* filminin yıldız oyuncusu ise Hülya Koçyiğit'ti. Naşit, endüstriyel ve magazinsel olarak bir yıldız değildi. Ayrıca fizikî güzellik ölçütlerinden de uzaktı. O da zaten kadınlığıyla değil, oyunculuğuyla almıştı ödülünü. Böylece popüler kültürün güçlü bir geleneğini yıkarak endüstrinin yıldızı değil ama 'anti-yıldız' olmayı başardı.

